

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: INFOLEX (POCA/491/126354)

În **Danemarca**, îngrijirea și educația timpurie a copiilor cu vârste cuprinse între 0 și 6 ani este opțională, dar majoritatea copiilor danezi participă la acestea. Instituțiile publice în domeniu cuprind centre de îngrijire a copiilor de la vârsta de 16 săptămâni până la vârsta de 3 ani, precum și grădinițe pentru copii cu vârste între 3 și 6 ani.

„Folkeskole” reprezintă sistemul gratuit de învățământ public, precum și școlile municipale individuale, adică locurile unde are loc predarea. La nivel național, școala daneză este reglementată de Legea „Folkeskole” (The Folkeskole (Consolidation) Act (<http://www.unesco.org/education/edurights/media/docs/db4e18f1f260d4ef8ea9ca6e1d4e08d4532fc083.pdf>), care oferă cadrul general pentru activitățile școlilor. Folkeskole este o școală cuprinzătoare care acoperă atât învățământul primar, cât și învățământul secundar inferior (clasele 0 până la 9/10). Durata învățământului obligatoriu primar și secundar inferior este de 10 ani. Instituțiile de învățământ primar și secundar inferior cuprind: școli de bază (Folkeskoler), școli elementare private și școli în prelungire/pregătire alternativă pentru elevii cu vârste cuprinse între 14 și 16 ani.

Învățământul secundar superior este teoretic opțional și principalele căi cuprind:

- cele patru programe teoretice de învățământ secundar superior cu durata de 2 sau 3 ani, pentru elevii care au finalizat învățământul secundar inferior, ceea ce înseamnă că un elev poate începe cu un program general de educație secundară atunci când are 16-17 ani și termină programul atunci când are vârsta de 19 sau 20 de ani.

- programele de educație vocațională și formare profesională de 2-5 ani pentru elevii care au terminat învățământul secundar inferior, ceea ce înseamnă că un elev poate începe un astfel de program atunci când are 16 sau 17 ani. Cu toate acestea, adesea aceștia au o vârstă mai mare la începutul programului de educație și formare profesională.

Programele cu orientare teoretică sunt oferite de instituțiile de învățământ secundar superior, în timp ce programele vocaționale sunt oferite de colegii vocaționale (https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/organisation-education-system-and-its-structure-22_en).

În **Estonia**, structura sistemului educațional oferă oportunități pentru fiecare să treacă de la un nivel de învățământ la altul. Nivelurile de educație cuprind educația preșcolară (nivelul 0), educația de bază (nivelurile 1 și 2), învățământul secundar superior (nivelul 3) și învățământul superior (nivelurile 6, 7 și 8). Copiii cu vârsta de până la 7 ani pot participa la instituțiile preșcolare pentru îngrijirea copiilor.

În **Finlanda**, noua Lege privind educația și îngrijirea timpurie, intrată în vigoare în 2018 (<https://minedu.fi/en/legislation-ecec>) are dispoziții privind dreptul copilului la educarea și îngrijirea copiilor de vârstă mică. Legea prevede că participarea la educația și îngrijirea copiilor de vârstă mică este un drept universal pentru toți copiii, adică cei cu vârste între 0 și 6 ani. Aceasta este în principal organizată cu taxe moderate în instituții de zi și în așa-numita îngrijire de zi a familiei.

Învățământul preșcolar început cu un an înainte de educația de bază la vârsta de 6 ani are statut obligatoriu de învățământ preșcolar. Autoritățile locale trebuie să asigure o educație preprimară de minimum 700 de ore pe an. În general, acest lucru este organizat astfel încât copiii să aibă o jumătate de zi de activități de învățământ preșcolar, iar restul zilei să fie educare și îngrijire timpurie. Învățământul preșcolar este complet gratuit pentru familii.

Legea nr.628/1998 privind învățământul de bază și Decretul privind învățământul de bază au intrat în vigoare în 1999. Legea se referă la învățământul obligatoriu: învățământul preșcolar și educația de bază. Actul se referă la obiectivele, conținutul, evaluarea și nivelurile educației, precum și drepturile și responsabilitățile elevilor. În comparație cu legislația anterioară, legea a sporit puterea de decizie independentă a autorităților locale și a școlilor.

Școala obligatorie începe la vârsta de 7 ani și durează 9 ani. Aceasta este asigurată într-un singur sistem de structuri numit educație de bază. Cuprinde clasele 1-9. Educația este gratuită pentru elevi, precum și materialele didactice, mesele zilnice la școală, serviciile de sănătate, sociale și de transport de la domiciliu la școală, în cazul în care drumul este lung sau periculos.

Tinerii care au parcurs programa de învățământ de bază pot beneficia de o educație suplimentară care durează un an școlar suplimentar – clasa a zecea. Această educație

Organizarea sistemului de învățământ în unele state ale Uniunii Europene (II)

suplimentară este deschisă tinerilor care au obținut certificatul de absolvire a învățământului de bază în același an sau în anul precedent. Organizarea acestui an suplimentar este la latitudinea celor responsabili de educație.

Nu există nici o repartizare națională a orelor de curs sau a programelor pentru clasa a 10-a. Instrucțiunea este planificată individual. Curriculum-ul poate include:

- discipline principale comune tuturor elevilor, ca parte a programelor de învățământ de bază;
- discipline alese în cadrul educației de bază;
- studii de orientare profesională;
- perioade de experiență de lucru.

Un procent foarte mic din cei care termină învățământul de bază participă la anul suplimentar, în ultimii ani, doar circa 2% dintre absolvenții școlii au optat pentru această alternativă (https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/finland/special-education-needs-provision-within-mainstream-education_en).

Învățământul secundar superior este asigurat de instituțiile de învățământ secundar superior și de cel vocațional. În general, vârsta de participare la studiile secundare superioare este de la 16 la 19 ani. Mai ales în învățământul secundar superior profesional, mulți elevi sunt mai în vârstă.

În ceea ce privește **Franța**, articolul L311-1 al Codului educației (Code de l'éducation (<https://www.legifrance.gouv.fr/affichCode.do?cidTexte=LEGITEXT000006071191>)) stabilește că învățământul este organizat în cicluri pentru care obiectivele și programele naționale de formare sunt definite cu criterii periodice și progresive de evaluare, iar numărul de cicluri și durata lor sunt stabilite prin decret. Organizarea educației preuniversitare se prezintă astfel:

Învățământul preșcolar, efectuat în *grădinițe*, cu durata de 3 ani (elevi de la 2-3 ani la 6 ani), este opțional, dar la care au participat aproape toți copiii de la vârsta de 3 ani. Prin urmare, este parte integrantă a sistemului educațional și, împreună cu școlile elementare, acoperă educația „primară”, în Franța neexistând denumirea „preșcolar”.

Învățământul elementar, obligatoriu, predat în *școlile elementare*, cu o durată de 5 ani (elevi între 6 și 11 ani). La sfârșitul școlii elementare, copiii merg automat la următorul nivel de învățământ fără a trece prin proceduri de selecție (examene) sau orientare.

Învățământul secundar inferior efectuat în *colegii* timp de 4 ani (elevi între 11 și 15 ani). Formarea în colegii este obligatorie și comună tuturor elevilor. La sfârșitul cursului, aceștia susțin un examen național pentru obținerea diplomei naționale de brevet, care totuși nu condiționează accesul la ciclul studiilor secundare superioare. Orientarea elevului are loc la sfârșitul școlii (la vârsta de 15 ani, adică cu un an înainte de sfârșitul învățământului obligatoriu): școala dirijează fiecare elev într-una dintre cele trei căi oferite în învățământul secundar superior (general, tehnologic sau profesional) pe baza rezultatelor școlare și a motivației elevului.

Învățământul secundar superior efectuat în *licee* (licee de învățământ general și tehnologic și licee profesionale) timp de 3 ani (elevi cu vârste între 15 și 18 ani), care oferă trei căi de pregătire: calea generală (care pregătește elevii în vederea unui învățământ superior de lungă durată), calea tehnologică (care îi pregătește în primul rând pentru învățământul superior de scurtă durată, de natură tehnologică) și calea profesională (care conduce în principal la viața activă, dar permite, de asemenea, continuarea studiilor în învățământul superior). O diplomă națională certifică sfârșitul învățământului secundar superior: bacalaureatul. Acest lucru condiționează accesul la învățământul superior. În liceul profesional, elevii pot pregăti, de asemenea, în doi ani, un certificat de aptitudini

profesionale; apoi fie se alătură vieții active, fie susțin bacalaureatul profesional într-un an.

În ceea ce privește organizarea sistemului educațional al Republicii Federale **Germania** (https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/organisation-education-system-and-its-structure-31_en), de regulă, în anul în care copiii au împlinit vârsta de 6 ani, ei sunt obligați să participe la școala primară. Toți elevii din Germania intră în *Grundschule*, care în aproape toate landurile acoperă clasele 1-4 (în Berlin și Brandenburg clasele 1-6).

În urma etapei școlii primare, învățământul secundar din fiecare land se caracterizează prin împărțirea în variate căi de învățământ cu certificatele de absolvire și calificările pentru care sunt responsabile diferitele tipuri de școli. După ce elevii au absolvit învățământul obligatoriu, aceștia urmează învățământul secundar superior. Gama de cursuri oferite include școli de învățământ general și școli vocaționale cu frecvență de zi, precum și formare profesională în sistemul dual.

La tipurile de școală care oferă un singur profil de învățământ, toate instruirile sunt direcționate către o anumită calificare. Acestea au fost în mod tradițional *Hauptschule* (școala generală), *Realschule* (școala cu profil real) și *Gymnasium*. *Schularten mit mehreren Bildungsgängen* (școli care oferă mai mult de un tip de profil) aduc două sau trei profiluri educative sub o umbrelă. Între timp, în cea mai mare parte a landurilor s-a ajuns la desființarea *Hauptschule* și *Realschule*.

Pentru elevii cu *sonderpädagogischer Förderbedarf* (nevoi educaționale speciale), în cadrul organizatoric al învățământului general și profesional au fost înființate diferite tipuri de *sonderpädagogische Bildungseinrichtungen* (școli speciale).

În ceea ce privește **Grecia**, la învățământul preșcolar, respectiv grădinițe (*Nipiagogeio*), participarea este obligatorie pentru copiii cu vârsta de 5 ani și este etapa pregătirii pentru integrarea copiilor în școala primară.

Învățământul primar, respectiv școala primară (*Dimotiko*) este obligatoriu și are o durată de 6 ani. Finalizarea școlii primare duce direct la înscrierea într-o școală secundară inferioară și la acordarea certificatului de școală primară. Aceasta este o calificare de nivel 1.

Învățământul secundar este împărțit în două cicluri: învățământul secundar inferior obligatoriu (școala secundară inferioară) și învățământul secundar superior neobligatoriu (școala secundară superioară).

Educația secundară obligatorie este oferită de școlile secundare inferioare (*Gymnasio*) și are o durată de 3 ani. Vârsta elevilor variază de la 12 ani la 15 ani, iar în școlile de seară se înscriu elevi de 14 ani.

Educația secundară neobligatorie se formează în:

- învățământul general de 3 ani din școlile secundare superioare (*Lykeia*) și
- învățământul vocațional oferit de școlile superioare vocaționale (*Epaggelmatika Lykeia*), de asemenea de 3 ani.

Școlile de studii postliceale și nu superioare aparțin sistemului așa-numit „învățământ terțiar”, incluzând diverse școli care oferă formare vocațională în domeniul religiei, artei, turismului, marinei, armatei și ordinii publice.

Sistemul de educație din **Italia** este organizat (https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/organisation-education-system-and-its-structure-39_en) astfel:

- școala preșcolară (*scuola dell'infanzia*) pentru copiii cu vârste cuprinse între 3 și 6 ani;
- primul ciclu de învățământ cu durata de 8 ani, alcătuit din:
 - școala primară (cu o durată de 5 ani), pentru copiii cu vârste cuprinse între 6 și 11 ani;
 - școala secundară inferioară (cu o durată de 3 ani) pentru copiii între 11 și 14 ani;
 - al doilea ciclu de educație care oferă două căi diferite:
 - școala secundară superioară de stat (cu durata de 5 ani) pentru elevii cu vârste cuprinse între 14 și 19 ani, oferită de licee, institute tehnice și vocaționale;
 - cursuri de formare profesională de 3 și 4 ani (IFP) organizate de Regiuni.
 - educația non-terțiară post-secundară oferită prin:
 - cursuri vocaționale post-calificare și post-diplomă organizate de Regiuni;
 - educație tehnică superioară și cursuri de formare (IFTS). (Va urma.)

Expert media Florin FĂINIȘI

INFOLEX
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

